

ספטמבר 2010

בנדיקטוס

מאת מוטי לרנר

©

An Iran-Israel-US collaboration Created by
Mahmood Karimi-Hakak, Motti Lerner, Roberta Levitow,
Daniel Michaelson and Torange Yeghiazarian

.World premiere at Golden Thread Productions, San Francisco, CA
.First performance on September 29, 2007

Originally developed at Siena College, Loudonville, NY. First performed by the
Department of Creative Arts April 19, 2007

Additional development of the play in Tashmadada Theatre, Melbourne (2008) and in
The Lark Play Development Center in NYC (2008)

רח' מסדה 5 רמת השרון 47290
טל. 03-5405295 פקס. 03-5491693
E-mail: motti@macam.ac.il

תפאורה

העלילה מתרחשת בשלושה מקומות שונים: התמונה הראשונה, השלישית והחמישית מתרחשות בחדר פגישות במנזר בנדיקטיני קטן סמוך לוותיקן ברומא. על הקיר האחורי של החדר, שבמשך חמש מאות שנה למדו בו נזירים, תלויה תמונת בנדיקטוס הקדוש לבוש גלימת נזיר. במקומות שונים מפוזרים צלבים. לחדר שתי דלתות והוא מרוהט בפשטות: שולחן, כמה כסאות וכורסות, מדפים של ספרי קודש, על הרצפה שטיח וכו'. בחדר זה התקיימו בעבר כמה וכמה דיונים מדיניים חשובים בין מדינות אויבות, הרחק מעין התקשורת. התמונה השנייה מתרחשת במשרדו של שגריר ארה"ב ברומא. אי הסדר במשרד מעיד, שהשגריר עבד במשרד ללא הפסקה בארבעים ושמונה השעות האחרונות. התמונה הרביעית מתרחשת בחדר במלון זול ברומא, שנבחר לארח פגישה מדינית חשובה בלי לעורר חשד.

הדמויות:

נזיר - מזכירו של ראש המנזר (70)

אשר מוטהדה - איש עסקים ישראלי (56), בעל קשרים הדוקים בממסד הביטחוני בישראל ובארה"ב. יליד טהרן. לפני מהפכת 1978-9 השתתף במאבק נגד השאח. אחרי המהפכה נמלט מאירן ועלה לישראל בלוויית מרבית בני משפחתו. אחותו הבכורה ובעלה נשארו בטהרן והם עדיין חיים בה עם ארבעת ילדיהם.

עלי קרמאני — איש דת ופוליטיקאי איראני (56), יליד טהרן. מאז מהפכת 1979 שימש בתפקידי מפתח בממשלת אירן. היה שר התרבות וההכוונה האסלאמית ואף סגן ראש ממשלה. בשנים האחרונות התנגד לכמה מהחלטות המנהיג העליון, כוחו הפוליטי נחלש והוא משקיע את מירב זמנו בעסקים באירן ומחוצה לה, אך נשאר מנהיג חשוב בתנועה הרפורמיסטית.

בן מרטין - שגריר ארה"ב ברומא (59). בוגר פרינסטון. הצטרף למחלקת המדינה ב-1977 במהלך כהונתו של הנשיא קרט. הגיע לטהרן ב-1978 כיועץ מדיני בשגרירות ארה"ב בטהרן. ב-1979, לאחר המהפכה האסלאמית, נלקח כבן ערובה בידי הסטודנטים שהשתלטו על השגרירות, ושוחרר כעבור 444 ימים עם בני ערובה אחרים. לאחר מכן המשיך לעבוד במחלקת המדינה בתפקידים שונים, ביניהם סגן ראש המשלחת האמריקאית באו"ם. היה מעורב בפעילויות סודיות של הממשל במרכז אמריקה ובמזרח התיכון. הושפע קשות מהפיגוע במגדלי התאומים ב-11 בספטמבר 2001, ומאז תמך במדיניות הנשיא בוש. ב-2003 היה פקיד בכיר במחלקת המדינה ושותף לדחיית ההצעה האיראנית לנורמליזציה של היחסים עם ארה"ב.

הזמן

יום קיץ חם. בעתיד הקרוב.

הרקע הפוליטי

לאחר מספר שנים של משא ומתן מייגע בין אירן למדינות המערב על הגבלת פיתוח טכנולוגיה גרעינית באירן, התברר למדינות המערב שאירן האיצה בחשאי את הפיתוח הגרעיני בשטחה, והיא מסוגלת להשלים ייצור פצצות גרעיניות בתוך כמה חודשים. מדינות המערב באמצעות מועצת הביטחון הטילו סנקציות על אירן, אך ממשלת אירן נחושה להמשיך בפיתוח. ארצות הברית איימה לתקוף את הכורים הגרעיניים באירן, אך גם איומים אלה נדחו על ידי האיראנים. המשא ומתן הופסק. הצדדים מחופרים בעמדותיהם. ארה"ב פתחה בהכנות למבצע צבאי. נושאות מטוסים וצוללות כבר הגיעו לאוקיינוס ההודי וליים הערבי. המחזה נפתח 48 שעות לפני מועד ההתקפה האמריקנית.

תמונה 1 אור על מרטיין.

מרטיין: **(לעצמו)** אני לא שונא את אירן. מעולם לא שנאתי. אנחנו לא פועלים נגד העם האיראני אלא נגד המשטר שמדכא אותו כבר יותר משלושים שנה. אלה שמאשימים אותי בשנאה, שכחו שאשתי נולדה בטהרן. שעד היום אנחנו חוגגים בבית את הנורוז. כשעזבתי את פרינסטון, והצטרפתי למחלקת המדינה ביקשתי להישלח לאיראן. פעלתי למען זכויות אדם מן הרגע שנחתתי... זה היה יום חמישי 7 בספטמבר 1978. בדרך משדה התעופה ראיתי חצי מיליון איש צועדים ברחוב פהלאווי וצועקים "מוות לשאח", "יחי חומייני". הם היו שיעים אדוקים, בני המעמד הבינוני, סטודנטים ואפילו אינטלקטואלים. הזעם שהצטבר בהם במשך עשרות שנים של דיכוי, גבר על הפחד מפני אלפי החיילים שהקיפו אותם. לא הייתי היחיד בממשל שאהד אותם. גם הנשיא קרטנר שתמך בשאח, סלד מעריצותו. אלה המאשימים אותי באדישות לחיי אדם שכחו כמה ויזות נתתי לאיראנים שנרדפו על ידי הסאוואכ, כמה הסתרתי בדירה שלי... למחרת בבוקר, יום שישי, 8 בספטמבר, הוכרז משטר צבאי. אבל אלפים שלא ידעו, יצאו לרחובות. הצבא פתח באש. מאות נפגעו. התקשרנו מיד למשרד החוץ. מחינו. התחננו. איימנו. לא הועלנו הרבה. יכולתי רק לקוות שאותו יום שישי השחור בישר את סופו של השאח...

חשכה על מרטיין. אור על החדר במנזר. עשר בבוקר. הנזיר, בגלימה, מכניס את אשר מוטהדה לחדר. על השולחן ארוחת בוקר צנועה: קנקני מים, קפה, עוגיות, פירות וכו'. מוטהדה לבוש חליפה מהודרת ועניבה, כיאה לאיש עסקים עשיר.

נזיר: המכונית שלו כבר בשער, אדוני. הוא ייכנס בעוד רגע. שאפעיל את המזגן?
מוטהדה: נחכה עד שיגיע...
נזיר: אני מצטער שראש המנזר לא יכול לקבל את פניך, אדוני. הוא זומן בדחיפות אל הוד קדושתו, שהמלחמה מדירה שינה מעיניו...
מוטהדה: תודה...
נזיר: האוכל כשר. יש כמה חנויות יהודיות ברומא ש...
מוטהדה: תודה... **(בודק כבדרך אגב בין מדפי הספרים)**
נזיר: אדוני לא צריך לדאוג. פגישות דיסקרטיות כאלה מתקיימות בחדר הזה כבר מאות שנים. עד היום לא דלפה מכאן אפילו שמועה...
מוטהדה: אני יודע...
נזיר: מהלכים מדיניים חשובים מאד נרקמו כאן גם בשנים האחרונות. בחשאיות גמורה... **(מוטהדה לא מתרשם)** אתה רוצה שאשאר להציג אותך בפניו?
מוטהדה: לא, תודה...
נזיר: אנחנו נעזור בכל דרך אפשרית, אדוני. הוד קדושתו פועל תמיד ללא לאות להצלת חיי אדם. אדוני ודאי שמע שממשלת אירן הציבה מאות אזרחים נוצרים כמגן אנושי בכורים הגרעיניים....
מוטהדה: שמעתי... **(בודק בדופן הארון)**
נזיר: הוד קדושתו כבר העביר מחאה חריפה...

מוטהדה: שמעתי...
 נזיר: זאת תהיה מלחמה נוראה. עשרות אלפים ייהרגו בה... (מוטהדה שותק)
 המשרד שלי בפרוזדור, אדוני. אם תזדקק למשהו...
 מוטהדה: תודה...

הנזיר יוצא. עכשיו מגלה מוטהדה מיקרופון חבוי בתחתית אגרטל. הוא פולט קללה קצרה בפרסית, אך משאירו במקומו. נכנס עלי כרמאני, לבוש גלימה שחורה, טורבן לבן על ראשו, זקן קצר על לחייו. הם מסתכלים זה בזה.

כרמאני: השמנת...
 מוטהדה: גם אתה...
 כרמאני: אני גם הקרחתי. למזלי, אתה לא יכול לראות...
 מוטהדה: קראתי בעיתונים שעשית צנתור בשנה שעברה...
 כרמאני: לו המשכנו לשחק כדורגל, היינו במצב הרבה יותר טוב היום...
 מוטהדה: אני כל כך כבד עד שהנכדים שלי לא רוצים לשחק איתי. יש לי שניים. בני חמש ושמונה. לפעמים הם עושים לי טובה ונותנים לי לעמוד בשער...
 כרמאני: לי יש ארבעה עשר...
 מוטהדה: כשהילדים שלנו מואילים להוליד נכדים, אנחנו כבר לא מסוגלים ליהנות מהם... (צוחק) אני שמח שהסכמת לפגוש אותי...
 כרמאני: לו אני התקשרתי אליך, לא היית מסכים?

מוטהדה צוחק באירוניה.

מוטהדה: אני מקווה שלא היה לך קשה להגיע הנה...
 כרמאני: הלכתי בבוקר למסגד, והתחמקתי דרך הדלת האחורית... (מחייך) אני עדיין שם...
 מוטהדה: השגרירות שלכם יודעת?
 כרמאני: ודאי שלא... (מסתכל בו) שלכם?
 מוטהדה: אני רוצה שהראש שלי יישאר מחובר לכתפיים למשך עוד כמה שנים...

שניהם צוחקים. שתיקה קצרה. לרגע הם אינם בוטחים זה בזה.

כרמאני: מה שלום המשפחה? האחים שלך?
 מוטהדה: בסדר. תודה. ושלך?
 כרמאני: בסדר גמור. אימא שלך?
 מוטהדה: עדיין מבשלת חוֹרְשֶׁטָה פֶּדְמָ'אן¹ כמו שאהבת... (כרמאני מחייך) היא גרה איתנו עכשיו. יש לנו מקלט גדול מתחת לבית. אני מתאר לעצמי שגם לך...
 כרמאני: אני מקווה שלא נצטרך להשתמש בו...
 מוטהדה: היית בקשר עם אחותי בזמן האחרון?
 כרמאני: כל הנשים במשפחה שלי מטופלות אצלה. לפני ארבע שנים היא ניתחה את אשתי בבית החולים בטהרן...

¹ תבשיל בשר וחצילים

מוטהדה:	עכשיו אשתך בסדר?
כרמאני:	כמו לביאה. בשנה שעברה הקימה מחלקה לביו-טכנולוגיה באוניברסיטה.
מוטהדה:	בספטמבר היא נוסעת לשבתון בסין. אני לא יודע איך אסתדר בלעדיה...
מוטהדה:	אחותי אף פעם לא קיבלה אישור לצאת מאירן. למרות שהיא הוזמנה לכנסים בכל עולם...
כרמאני:	כמה מהגנרלים במשמרות המהפכה עדיין כועסים עליך...
מוטהדה:	כל השנים האלה ניסיתי לחלץ אותה. לפני שנתיים שר ההגנה של רוסיה ביקש אותה מהרמטכ"ל שלכם. כשאבי נפטר היא התחננה לבוא להלוויה...
כרמאני (שותק):	יש לה ארבעה ילדים. שבעה נכדים. יחד עם בעלה והמשפחה שלו הם עשרים ותשעה...
כרמאני:	אני לא בטוח שכולם רוצים לעזוב את אירן...
מוטהדה:	וודאי שהם רוצים...
כרמאני:	אירן היא הבית שלהם. הם רוצים לבנות אותו מחדש. שניים מהבנים שלה הסתכנו מאד בהפגנות למעני...
מוטהדה:	(באירוניה) אירן היא הבית שלהם בדיוק כמו שהייתה בשבילי...
כרמאני:	היא הייתה בית בשבילך...
מוטהדה:	בית הוא מקום שאני יכול לחיות בו...
כרמאני:	גם אם אתה לא מסכים לכל מה שקורה בו...
מוטהדה:	מישהו שאל אותי פעם למה אני מסכים? מישהו נתן לי הזדמנות לענות?
כרמאני:	ברגע שחומייני תפס את השלטון נעשיתי פתאום יהודי. לולא ברחתי הייתם מוציאים אותי להורג...
כרמאני:	לולא ברחתי, היית משתחרר מהכלא וחוזר לאוניברסיטה. חומייני ידע שהוא זקוק למהנדסים...
מוטהדה:	לו הצעתם לי חנינה, הייתי חוזר להיות עובד ניקיון...
כרמאני:	לא הצענו כי ברחתי לישראל. לו ברחתי לצרפת, לגרמניה, או אפילו ל...
מוטהדה:	(קוטע אותו) אז למה הסכמת לפגוש אותי?
כרמאני:	כי היית הקשר הימני הכי טוב שהכרתי. אני זוכר לפחות ארבעה - אולי אפילו חמישה - כדורים שמסרת לי, שהפכו לשערים בלתי נשכחים...
מוטהדה (צוחק. כרמאני מרצין):	כי בזכותך לא חתכתי את הוורידים בכלא של השאה...

שתיקה. הם מתחבקים.

מוטהדה:	כשהיית סגן ראש ממשלה ביקרת פעם בגרמניה. גרנו באותו מלון.
כרמאני:	התקשרתי אליך. אנשי הביטחון טרקו את הטלפון...
מוטהדה:	לא ידעתי...
מוטהדה:	כשהפסדת בבחירות לנשיאות שלחתי לך מכתב. הצעתי לך שותפות בקנדה. יש לי שם חברת בנייה...
כרמאני:	לו רק ידעת כמה המכתב שלך סיכן אותי...
מוטהדה:	אתה רציני?
כרמאני:	גם אני רוצה שהראש שלי יישאר מחובר לכתפיים למשך עוד כמה שנים...

הם מתחבקים שוב. כעבור רגע מוטהדה נעשה ענייני.

מוטהדה: אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו להיות סנטימנטליים, עלי. האמריקאים
יתקפו בעוד ארבעים ושמונה שעות...
כרמאני: אני מקווה שלא...
מוטהדה: כמה סוחרי נשק שעובדים בשבילך כבר פנו אלי. אני אמכור לך מה שאני
יכול, ואתה תבריה את אחותי ובני המשפחה שלה לאירופה... **(פותח תיקו, מוציא קלסר, שולף ניירות ומוסר לכרמאני)** אני יכול להעמיס את זה על
שלושה מטוסי ג'מבו שימריאו בתוך עשרים וארבע שעות...

כרמאני מעיין בניירות.

כרמאני: זה מה שאתה מציע?
מוטהדה: תקבל את זה דרך חברה בניקרגואה. אם ידעו על זה בישראל, ידונו אותי
למאסר עולם... **(כרמאני שותק)** זה לא מספיק?
כרמאני: לא...
מוטהדה: מה עוד אתה רוצה?
כרמאני: אנחנו לא מדינה מתעוררת באפריקה. אנחנו לא צריכים מקלעים צרפתיים
ממלחמת אלג'יר או רימוני יד רוסיים מימי הפלישה לצ'כוסלובקיה...
מוטהדה: אני מציע לך גם עשרים תותחים M61 נגד מטוסים...
כרמאני: אנחנו צריכים טילים נגד מטוסים. טילים נגד טנקים. אנחנו צריכים תחנות
רדאר...
מוטהדה: את זה לא קונים אצל סוחרי נשק...
כרמאני: תשיג...
מוטהדה: מאיפה? מהפנטגון? ממשד הביטחון הישראלי? הם לא ירשו לי למכור לך
מחט חלודה לתקן את המדים שלכם...
כרמאני: אני הולך עכשיו לפגוש סוחר רוסי... **(קם)**
מוטהדה: לא בטוח שכדאי לך לפגוש אותו... **(מוציא שני דפי נייר נוספים מתיקו ומראה לכרמאני)** זה מה שהוא הציע לך אתמול. זה מה שהוא יציע היום.
ההצעה שלי יותר טובה...
כרמאני: אני רואה שאתה עושה שיעורי בית...
מוטהדה: הרוסי הזה עובד אצלי. הוא לא יכול להציע מה שאין לי...

כרמאני חוזר ומתיישב.

כרמאני: אני לא חושב שאפשר לסגור עסקה...

מוטהדה מוזג ספל קפה.

מוטהדה: קפה? **(כרמאני לא עונה)** אל תגיד לי שבגלל המהפכה הפסקת גם לשתות
קפה. בימי האוניברסיטה היית שותה עשרה כאלה בכל בוקר. בשביל קפה
טרי היית רץ בתחתונים עד החנות של הטורקים בשדרה... **(כרמאני מחייך)**
עכשיו אני שותה אחד ביום. בגלל הלחץ דם. קיבלת טיפול אחרי
הצנתור? איך הכולסטרול?

כרמאני: אל תשאל...
מוטהדה: אם אתה רוצה להוריד כולסטרול אתה צריך לעשות הרבה סקס. בְּדוּק.
הרופאים מכחישים את זה, כדי שנמשיך לקחת תרופות. דרך אגב, יש לי קשרים ברומא. אני יכול לסדר לך משהו. רק אל תלך אליה בבגדים האלה...
כרמאני: מספיק, אשר...
מוטהדה: אתה לא נזיר, עלי. כולם יודעים על הנשים האחרות שלך. לא התחתנת איתן רק כדי שאנשים יקנאו...
כרמאני: אל תדבר שטויות...
מוטהדה: גם הבנות שלך לא בדיוק נזירות. לפני שנתיים ראיתי את התאומות עושות סקי מים בביקיני באגם ז'נבה... **(מוציא תמונה מתיקו)** שתיהן יפהפיות...

כרמאני דוחה את התמונה. לוגם מהקפה.

כרמאני: אולי לא הייתי צריך להצטער כל כך שעזבת את אירן. היינו צריכים לתלות אותך. לא בגלל שאתה יהודי, אלא בגלל שאתה נואף... **(צוחק)**
מוטהדה: אני מציע שתשקול שוב את ההצעה שלי, עלי. אתה קונה ומוכר במיליונים. האנשים שלך מכירים את השוק. לא תקבל הצעה יותר טובה...

שתיקה. כרמאני משנה אסטרטגיה.

כרמאני: יש לי הצעה אחרת. אני מוכן לשחרר את המשפחה שלך בלי לקבל ממך נשק...
מוטהדה: מה תרצה במקום?
כרמאני: אני רוצה קשר לאמריקנים...
מוטהדה: אתה צריך אותי בשביל קשר אל האמריקנים?
כרמאני: אני רוצה למנוע את המלחמה הזאת, אשר. כרגע אין שום משא ומתן, והאמריקנים לא מוכנים לדבר איתי. פניתי לדיפלומטים רוסים, גרמנים, סינים, וביקשתי שיתווכו. כל הדלתות נעולות...
מוטהדה: במה אני יכול לעזור?
כרמאני: יש לך קשרים בממשל. תעביר להם הצעה, והם יעבירו אותה לנשיא...
מוטהדה: אתה תוציא את אחותי מאירן רק אם אעביר להם הצעה? !
כרמאני: אני אוציא אותה, אם תשכנע משהו ממחלקת המדינה או ה-CIA או הפנטגון לדבר איתי...
מוטהדה: **(צוחק)** אני בקושי יכול לשכנע את הפנטגון למכור לי ספינות משא מתפוררות ממלחמת העולם השנייה...
כרמאני: תקשיב להצעה...
מוטהדה: אני לא פוליטיקאי. אני סוחר נשק...
כרמאני: אתה לא סוחר נשק. אתה סוחר גרוטאות בדרך לפשיטת רגל... **(מוציא מסמך מתיקו)** החברה שלך נראית כמו כלב מת שתולעים אכלו את הבשר שלו...
מוטהדה: **(צוחק)** הפרופיל הזה חוסך לי הרבה מאוד מס הכנסה...

כרמאני: אם תתווך ביני לבין האמריקאים, הם ייתנו לך למכור כל מה שיש להם במחסנים. הרווחים שלך ירקיפו שחקים...

מוטהדה: תראה, עלי. המלחמה הזאת מיותרת. אף אחד לא ירוויח ממנה. אבל היא עובדה מוגמרת. בישראל כבר פתחו מקלטים. כבר פינו את מרכזי הערים. אם אתה מוכן לעזור לי רק בתנאי שאשכנע את האמריקאים להתקפל, אז אולי אתה לא רוצה לעזור...

כרמאני: אתה צריך לשכנע אותם רק לדבר איתי. אם אקבל את הקרדיט על דחיית המלחמה, אזכה בעוד שישה חודשים בבחירות. ברגע שאהיה נשיא, אגיע איתם להסכם על עיראק, על המלחמה באל קעידה, על הסכסוך הישראלי-פלסטיני, ובוודאי בסוגיית הגרעין...

מוטהדה: ואחותי ובני המשפחה שלה?

כרמאני: אני אבריה אותם באחד המטוסים שלי לפקיסטן. משם הם יגיעו לצרפת או גרמניה...

מוטהדה לא עונה. הוא עדיין שוקל את ההצעה.

כרמאני: אנחנו מוכרחים למנוע את המלחמה הזאת, אשר. כשהאמריקאים תוקפים, פצצות של טונה נופלות כמו גשם. על מחנות צבא. על משרדי ממשלה. על גשרים. על כבישים. על אצטדיונים. על בתי ספר. על בתי חולים. אלפים ייקרעו לגזרים. יישרפו חיים. יהיו נכים. ההפצצות שלהם על בגדד הן זיקוקי די-נור בהשוואה למה שהם יעשו לנו...

מוטהדה: לו רציתם למנוע מלחמה, הייתם מנהלים משא ומתן בהגיון לפני שהתחלתם לייצר פצצות. לו דאגתם לחיי אדם, לא הייתם שולחים אלפי אזרחים להיות מגן אנושי למתקני הגרעין...

כרמאני: לא שלחנו אף אחד...

מוטהדה: במלחמה עם עיראק הקרבתם חצי מיליון אנשים בלי להניד עפעף. ילדים בני שבע פינו מוקשים...

כרמאני: היום אני חלק מתנועה רפורמיסטית חזקה שמתנגדת למלחמה. אנחנו רוצים חופש. רוצים דמוקרטיה. רוצים הפרדת הדת מהמדינה. רוצים לשקם את הכלכלה. יש לנו השפעה במגזר העסקי. בין האינטלקטואלים. בין הסטודנטים. אפילו בצבא. רוב תושבי אירן לא רוצים מלחמה עם אמריקה. הם רוצים למנוע אותה. כך גם רוב האמריקאים...

מוטהדה: (מתבונן בו רגע ארוך) שלושים שנה קראתי ראיונות שנתת. הקשבת לנאומים שלך. למה אף פעם לא אמרת את זה?

כרמאני: אמרתי. בזהירות אבל בבהירות... (מוטהדה שותק) היו לי הרבה מאד הזדמנויות להכיר אותך, אשר. כשפוצצנו את מחסני הנשק של השאה. כשהסתתרנו מפני הסאואפ. כשנפצתי בכיכר ז'אן ביום שישי השחור. כשנשאת אותי משם על הכתפיים שלך. כשנתפסנו. כשנחקרנו. בסופו של דבר לא הצלחנו ליצור את השינוי שרצינו. המהפכה פנתה לכיוונים אחרים. עכשיו יש לנו עוד הזדמנות... (מוטהדה שותק) תמיד פיעמה בכך תקווה כל כך גדולה. התקווה הזאת החזיקה אותי בחיים בימים הכי קשים שלנו בכלא. אנחנו זקוקים לה עכשיו יותר מתמיד...

מוטהדה מסתכל שוב בכרמאני, וכעבור רגע משתכנע בכנותו.

מוטהדה: יש לך איזה נייר?

כרמאני פותח את תיקו, מוציא מסמך, אך איננו נותן אותו למוטהדה.

כרמאני: זה צריך להגיע לנשיא עוד היום. לשגריר שלהם כאן יש קשרים טובים בבית הלבן. כדאי להעביר את זה דרכו...
מוטהדה: מרטין? אתה מכיר אותו יותר טוב ממני. אולי כדאי שתתקשר אליו בעצמך...
כרמאני: לא דיברנו כבר כמה שנים...
מוטהדה: אני יכול להעביר את זה דרך ראש ה-CIA. אנחנו חברים טובים. לפני שבועיים אכלתי אצלו ארוחת ערב...
כרמאני: מרטין הוא המומחה שלהם לענייני איראן...
מוטהדה: בסדר גמור. אני מיד מתקשר אליו. ניפגש כאן בארבע... **(כרמאני מוסר לו את המעטפה. מוטהדה מכניס אותה לתיקו)** אתה לא מסוגל לתאר לעצמך כמה אני שמח לעשות את זה...
כרמאני: תודה...

הם מתחבקים. מוטהדה נוטל את תיקו ויוצא. הנזיר נכנס בחיפזון.

נזיר: אני מקווה שאדוני מרוצה...
כרמאני: בהחלט. אנחנו נזדקק שוב לחדר הזה בארבע...
נזיר: באמת? זה סימן מעודד, אדוני. הוא יהיה מוכן. אם אדוני רוצה לנוח, אפשר לסדר לו חדר שינה עם מיטה. עם אמבטיה. גם ארוחת צהריים, כמובן...
כרמאני: תודה. אני אחזור בארבע...

שניהם פונים לצאת. כרמאני עוצר ופונה לנזיר.

כרמאני: ייתכן שבכל זאת אזדקק לעזרה... **(בהיסוס)** אנחנו מנסים להעביר הצעה דחופה לנשיא ארצות הברית. האם נוכל להשתמש בקשריך כדי לבקש מהוד קדושתו להעביר לו אותה? הנשיא ודאי יתייחס בכובד ראש להצעה שתגיע מן הוותיקן...
נזיר: ודאי, אדוני. אני הולך עכשיו לראש המנזר הנמצא אצל הוד קדושתו. הוא יעביר לו את בקשתך עוד היום...
כרמאני: האם ראש המנזר יוכל גם להעביר בקשה דחופה להוד קדושתו לקבל אותי לשיחה? אני בטוח שמעורבותו במשא ומתן תתרום רבות לשלום העולם...
נזיר: בהחלט, אדוני. הוד קדושתו יעשה כל שביכולתו למנוע את המלחמה הזאת. חיי אדם קדושים בעיניו. הוא אף פעם לא היסס להפעיל את השפעתו להצלת גברים, נשים וילדים... **(שניהם יוצאים)**

תמונה 2

אור על כרמאני.

כרמאני: **(לעצמו)** אי אפשר היה עוד לחיות תחת שלטון השאח. היינו זקוקים למהפכה כמו אוויר לנשימה. רוב אזרחי אירן חשו כמוני. ראיתי את זה ביום ששחררתי מהכלא. אפילו הסוהרים, שמעולם לא החמיצו הזדמנות להתעלל בי, לחצו את ידיי. גם הם הבינו שהשינוי הכרחי. אחד הקצינים הסיע אותי לטהרן. התנועה ברחובות הייתה דלילה. רוב בתי העסק היו סגורים. כשנכנסנו לרחוב פהלאווי נשמעה לפתע צפירה, אחריה עוד אחת מהוססת, ואחריהן תרועה רמה של אלפי צפירות. מכוניות החלו למלא את הרחובות. פנסיהן דולקים. המונים יצאו מבתיים, מתחבקים, מזילים דמעות, שואגים בשמחה. "השאח עזב" אמר הקצין. הוא עצר, החליף את בגדיו, והצטרף איתי אל החוגגים. החירות הייתה משכרת. אבל פחד גדול החל חודר אל הלב. פתאום הבנתי שאחרי מה שעשיתי לסלק את השאח, רובצת עליי האחריות לחיי האנשים האלה. לעתידם. חששתי שלא אוכל לשאת בה...

חשכה על כרמאני. אור על משרד שגריר ארה"ב ברומא. אחת בצהריים. השגריר מרטין עומד חסר סבלנות מאחורי שולחן, ההצעה של כרמאני בידו, פונה למוטהדה היושב לפני השולחן.

מרטין: אני מצטער מאוד, מוטהדה. כבר ניסיתי אינספור פעמים. אף דיפלומט שפניתי אליו, לא הצליח אפילו להיפגש איתה. אנחנו לא יכולים לדחות את ההתקפה רק בגלל שהיא לכודה שם...

מוטהדה: אני לא מדבר על אחותי, אדוני השגריר. אני מדבר על מאות אלפי בני אדם...

מרטין: עשינו הכל למנוע מלחמה. אילו השתכנעתי שלכרמאני יש סיכוי להיבחר לנשיא, הייתי נוסע אליו לקצה העולם...

מוטהדה: היפגש איתו והוא ישכנע אותך...

מרטין: כבר פגשתי אותו יותר מדי...

מוטהדה: אני מאמין לו, אדוני. אם הוא אומר, הוא ייבחר...

מרטין: אני יודע בדיוק כמה אפשר להאמין לו...

מוטהדה: כשהיית בן ערובה בשגרירות בטהרן, האמנת לכל מילה שלו. לולא הוא תיווך בין חומייני לסטודנטים שהשתלטו עליכם, הייתם כלואים שם לנצח...

מרטין: זה היה לפני שלושים שנה. היום הוא אייתולה כמו כל האחרים... **(בקוצר רוח)** עוד משהו?

מוטהדה: **(מוציא דפים מתיקו)** אלה משאלי דעת קהל שערכה התנועה הרפורמיסטית. הפופולאריות שלו היום עצומה. אצל סטודנטים. פועלים. איכרים. בין אנשי עסקים. אפילו בצבא. רוב הנשים תומכות בו בגלל שהוא נאבק למען הזכויות שלהן. הוא יבצע את כל הרפורמות שדרשתם, בלי שתצטרכו להעלות מטוס אחד לאוויר...

מרטין: אני מכיר משאלי דעת קהל אחרים...

מוטהדה: המשאלים שאתה מכיר נערכו על ידי הממשלה. הם לא רוצים להראות שיש לו סיכוי...

מרטין: גם המקורות שלנו מעריכים שאין לו סיכוי...

מוטהדה: המקורות שלכם ממומנים על ידי מחלקת המדינה. אתה יודע מה האינטרס שלהם...

מרטין: ניפגש שוב כשתהיינה לך הוכחות מוצקות יותר...

מוטהדה: לולא הייתה לו תמיכה רחבה, הוא לא היה מדבר בגלוי על דמוקרטיזציה ורפורמות כלכליות. הוא לא היה דורש שאירן תסכים לפיקוח על מתקני הגרעין. הוא לא היה נפגש איתך בוועידת אופ"ק בווינה ב-94, בקיוטו ב-97. בסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית ב-99. כל איראני שמדבר עם אמריקאים מואשם בבגידה...

מרטין: וזה מבטיח שהוא ינצח בבחירות?

מוטהדה: כן...

מרטין אינו עונה. הוא מוציא בקבוק וויסקי מאחת המגירות, מוזג שתי כוסות, מגיש אחת למוטהדה ולוגם את השנייה. מוטהדה לוגם את הוויסקי ומתבונן במרטין בצפייה לתשובה חיובית. לפתע קם מרטין, מושיט לו ידו.

מרטין: זה הכל. תודה. לצערי אני חושב שאין לו סיכוי. יש לי הרבה עבודה היום, מוטהדה. כאן בית משוגעים. שבועות לא ישנתי. נדבר אחרי המלחמה...

מוטהדה: **(אינו לוחץ את ידו של מרטין)** זאת התשובה שלך?

מרטין: הבטחתי לך חמש דקות. לא הבטחתי לך תשובה.... **(בקוצר רוח)** כרמאני הוא אדם רב פרצופי. לכן הוא קיבל רק עשרים אחוז בבחירות הקודמות...

מוטהדה: הוא קיבל הרבה יותר. משמרות המהפכה זייפו את התוצאות...

מרטין: אם יתקיימו בחירות בעוד שישה חודשים, הוא לא יהיה מועמד...

מוטהדה: אם הוא לא יהיה מועמד, הסטודנטים יצאו לרחובות. אחריהם הפועלים והנשים. הוא האיראני היחידי שמעז להתעמת עם המנהיג העליון...

מרטין: כרמאני הוא סוס מת. מאז ספטמבר 2001 לא נפגשתי איתו אפילו פעם אחת. תודה רבה...

הוא מצביע לעבר הדלת. מוטהדה איננו מגלה שום נכונות לסיים את הפגישה. הוא פותח שוב את תיקו, מוציא קטע עיתונות, ומושיט אותו למרטין.

מוטהדה: זה הראיון שנתת ל- New York Times ב-81, אחרי שחזרת מטהרן. אתה אומר כאן שהוא אסר על החוקרים לענות אותך...

מרטין: הוא יכול היה לעשות יותר... **(מראה לו את כפות ידיו)** אתה רואה? אתה ויסקי. בגלל שבאותם 44 ימים הושיבו אותי יותר מדי פעמים על כסא, בעיניים מכוסות, קרבו אקדח לאוזן שלי, וירו. לא יכולתי לראות אותך, אבל תמיד שמעתי את קולך...

מוטהדה: אני יודע על מה אתה מדבר, אדוני. אני הייתי בכלא בטהרן בתנאים יותר קשים. בלי הגנה של מעצמת על שניסתה לחלץ אותי. בלי ביקורים של הצלב האדום. נסה את זה... **(מוציא קופסת גלולות מכיסו)** זה מפרחי פסיפלורה. קח שלושה ביום...
מרטין: תודה...

הוא אינו נוטל את הגלולות, אך לוגם עוד כוסית ויסקי.

מוטהדה: אבל העצה הכי טובה שאני יכול לתת לך היא להיפגש איתו. היום...
מרטין: לשם מה? הוא לא מאמין בדמוקרטיה. לא תומך בזכויות אדם. לא מקבל את החוק הבינלאומי. לא מתחייב לקיים הסכמים בינלאומיים...
מוטהדה: אני מבטיח לך שלא תתחרט, אדוני...
מרטין: למה אתה מתכוון?
מוטהדה: למה שאני אומר...
מרטין: היזהר, מוטהדה. אני שגריר ארצות הברית. לא ראש מאפייה בדרום אמריקה...
מוטהדה: כבר הצהרת על כוונתך לרוץ לסנאט, אדוני...
מרטין: ואחת התכונות שלך תתרום למערכת הבחירות שלי...
מוטהדה: בהחלט...
מרטין: תודה רבה... **(בכעס)** ברגע שאגע בכסף שלך, הידיים שלי יזדהמו לעולם...

מוטהדה נפגע עד עומק ליבו, אך צוחק.

מוטהדה: אני לא דואג. אתה תצליח לנקות את הידיים הכי מלוכלכות בעולם. המשרד שלך היה תמיד "המכבסה" הכי טובה באמריקה...
מרטין: עד כאן, מוטהדה...
מוטהדה: ב-New York Times ישמחו לשמוע על ההצעה של כרמאני ועל התגובה שלך...
מרטין: מה אמרת?!

מוטהדה: שמעת אותי, מרטין. הם גם ישמחו לשמוע גם על הנשק שמכרתי לקונטראס ב-85. אתה רוצה שאספר להם מי ביקש ממני למכור את הנשק הזה? מי שילם לי בשבילו? אולי תרצה שאספר להם גם על הנשק שמכרתי לשיעים בתימן ב-94? שאספר להם מי חתם על התשלום לחברת הבנייה שלי בקנדה? אתה רוצה שאספר להם על אפגניסטן? על עיראק?

מרטין: **(בתקיפות)** אנחנו מנסים לנהל עולם מטורף, מוטהדה. הנשק הזה נועד להגן על אזרחים חסרי אונים מפני עריצות של רודנים מפלצתיים...
מוטהדה: כוונות טובות נחשבות רק בשמיים, מרטין...
מרטין: אם אתה חושב שהרוסים או הסינים ינהלו את העולם הזה טוב יותר, לך אליהם. הם ישחררו את אחותך האומללה לפני שתבקש מהם...
מוטהדה: **(בעקשנות)** דבר איתו עשר דקות. אולי בכל זאת יש סיכוי למנוע את המלחמה הזאת...
מרטין: ממתי אתה רוצה למנוע מלחמות? אתה חי ממלחמות...

מוטהדה: לא מזאת...
 מרטין: המלחמה הזאת הכרחית. אם לא ננצח בה תהיה לאיראנים פצצה בעוד שלושה חודשים...
 מוטהדה: אם אתה לא הולך אליו עכשיו, מרטין, אני עורך מסיבת עיתונאים בעוד שעה...
 מרטין: צא החוצה. מיד. ואל תדפוק שוב על הדלת שלי בידיים המטונפות שלך. אתה חושב שלא ידענו שכרמאני ברומא? עקבנו אחריו מהרגע שנחת בליאונרדו דה וינצ'י. אנחנו במלחמה עם האיראנים הארורים האלה ואתה מוכר להם נשק? ... (שולף מסמך ממגירתו) תותחים M61 נגד מטוסים. שריוניות. תחמושת. המוסד לא ייקנה את האליבי של החברה בניקרגואה. ביום שהנייר הזה ייפול לידיים שלהם, אתה תיפול מחלון הסוויטה שלך במלון. אפילו חבריך הטובים ב-CIA לא יצליחו להציל אותך. צא החוצה לפני שאני קורא לביטחון...
 מוטהדה: תודה... (נוטל את תיקו) האימפריה האמריקאית עשתה עכשיו עוד צעד לעבר התהום... (יוצא)

תמונה 3

אור על כרמאני.

כרמאני: (לעצמו) הייתי אדם צעיר. גם כל חבריי. הפעילות במחתרת לא הכינה אותנו לשלטון. היינו חסרי אונים מול התוהו ובוהו שהשתרר אחרי בריחת השאח. שרי הממשלה נעלמו. חברי הפרלמנט הסתתרו. לא היו מפלגות מאורגנות. חיכינו לנס. ב-1 בפברואר חלפה שמועה בטהרן, והמונים החלו נוהרים לשדה התעופה. נדחקתי לאוטובוס עמוס, שבקושי פילס דרכו ביניהם. כשהגענו לשדה כבר היו בו עשרות אלפים. החיילים נאלצו לירות באוויר כדי להרחיק אותם מהמסלול. לפתע נראתה נקודה רחוקה באוויר. היא הלכה וגדלה. כשראינו את ה-747 של אייר פראנס מתקרב, פרצה שירה מאלפי גרונות: חומייני יָה-מָה, אימָאם מָה-מָה. חומייני שלנו, האימאם שלנו. אייתולה חומייני ירד מהמטוס. עשרות נדחקו לנשק את ידו. הוא נשא נאום קצר ותקיף. הבטיח לגרש את הקולוניאליזם ולהפוך את אירן למדינה עצמאית. ידעתי מי הוא. החיבור בין עצמתו לבין הקנאות שלו הפחיד גם אותי. אבל לא היה לנו מנהיג אחר. באותו לילה התייצבתי בלשכתו...

חשכה על כרמאני. אור על מוטהדה.

מוטהדה: (לעצמו) נולדתי באיראן. גדלתי בה. נאבקתי למענה. נכלאתי ועוניתי. חשבתי שחיי קשורים בגורלה לעולם. ביום ששוחררתי מהכלא, הצטרפתי לחוגגים את שובו של חומייני. לרגע לא פקפקתי במנהיגותו. קיוויתי להשתלב במשטר החדש ולהמשיך במאבק למען זכויות הפועלים והאיכרים. עוד לפני שביקרתי אצל הורי הלכתי למשרדי התנועה לחירות אירן. חברי היו שיכורי שמחה. חומייני הודיע שהוא מתכוון לפרוש

לפעילות דתית, ומינה את ראש התנועה – מְהָדִי בְּזָרְגָאן – לראש ממשלה.
בְּזָרְגָאן היה מורה שלי באוניברסיטה. הייתי מוכן ללכת אחריו באש ובמים.
מיהרתי מיד למשרדו. בפרוזדור המתינו אנשי חומייני. הם הורו לי
להצטרף אליהם. לחקירה. לא חששתי. לא ניסיתי לברוח. חשבתי שהם
יודעים מה עשיתי למען המהפכה...

**חשכה על מוטהדה. אור על חדר הפגישות במנזר. ארבע אחר הצהריים. המשקאות
והמאכלים שהיו על השולחן נעלמו. כרמאני נכנס לחדר, נוטף זיעה, מלווה בנזיר.**

נזיר:	דיברתי איתו לפני כמה דקות, אדוני...
כרמאני:	הוא כבר בדרך?
נזיר:	הוא התקשר מטלפון נייד. אתה רוצה שאתקשר אליו?
כרמאני:	הוא יגיע...
נזיר:	שאפעיל את המזגן?
כרמאני:	תודה...

הנזיר מפעיל את המזגן. כרמאני מסיר את הטורבן, מנגב זיעתו במטפחת.

כרמאני:	האם ראש המנזר כבר חזר מפגישתו בוותיקן?
נזיר:	עדיין לא, אדוני, אבל הוא התקשר והתנצל...
כרמאני:	הוא אמר משהו בנוגע לפגישה עם הוד קדושתו?
נזיר:	ההחלטה תתקבל בתוך כמה שעות...
כרמאני:	(באכזבה) כמה שעות?
נזיר:	הדיונים אצלנו מתארכים לפעמים. הקרדינלים דנים עדיין בגורל הנוצרים שנשלחו להגן בגופם על הכורים הגרעיניים שלכם. האם אדוני חושב שיש להם סיכוי כלשהו להינצל?
כרמאני:	בהחלט. יש לי כמה רעיונות...
נזיר:	אדוני מוכן לסייע לנו?
כרמאני:	כולנו באותה סירה. אני אסייע לכם, ואתם לי...
נזיר:	(הבין את הרמז) אני אודיע מיד לראש המנזר, אדוני. הסכמתך ודאי תשפיע על הדיון במועצה... (ממהר לצאת)
כרמאני:	(אחריו) דרך אגב, אולי יש כאן מקלחת?
נזיר:	בהחלט, אדוני...

**הנזיר מצביע ליציאה השנייה. נכנס מוטהדה. הוא מתבונן בכרמאני, החוזר וחובש את
הטורבן.**

מוטהדה: מצטער. האמריקאים עכבו אותי...

הוא לוחץ את ידו של כרמאני. הנזיר קד לעבר השניים ויוצא.

מוטהדה:	אתה לא ממש קירח, עלי...
כרמאני:	תודה...

מוטהדה:	אפשר לסדר לך השתלת שיער. יש לי מישו בפאריס שעושה עבודה מצוינת... (מושך בשיערו, להמחיש)
כרמאני:	מה הם אמרו?
מוטהדה:	אני מוכרח בקבוק בירה. הפה שלי התייבש מרוב דיבורים. אני לא מבין. זה האירוח הידוע שלהם?
כרמאני:	מה הם אמרו לך?
מוטהדה:	מי?
כרמאני:	האמריקאים...
מוטהדה:	הם היו חיוביים מאד... (בכעס) ביקשתי שיביאו משהו לאכול. מהבוקר לא הכנסתי שום דבר לפה...
כרמאני:	יש לי סוכריות מנטה, אם אתה רוצה...
מוטהדה:	אם אני לא אוכל כל שעותיים האולקוס שלי משתגע...
כרמאני:	קח... (מושיט לו)
מוטהדה:	תרמתי למנזר הזה מאה אלף דולר, כדי שיארחו אותנו היום. מגיע לי יותר מסוכריות מנטה. יש מסעדה איראנית טובה בכיכר... (מוציא טלפון נייד ומחייג) החורשטה בֶּדְמָג'אן שלהם כמעט כמו של אימא שלי. רוצה?
כרמאני נד בשלילה. מוטהדה מבחין בנזיר הנכנס דרך הדלת השנייה, נושא מגש עליו כריכים ומשקאות. הוא מחזיר את הטלפון לכיסו.	
נזיר:	(למוטהדה) הכל כשר, אדוני...
מוטהדה:	מי ביקש כשר?
נזיר:	אנחנו מכבדים את אמונותיהם הדתיות של אורחינו, אדוני... (לכרמאני)
	אדוני עדיין רוצה להתקלח?
כרמאני:	(נד בשלילה) תודה...
הנזיר קד ויוצא. מוטהדה טועם מהכריכים, אך הכריך איננו לטעמו ולמרות רעבונו הוא מחזירו למגש.	
מוטהדה:	אתה לא אוכל? הכל כשר...
כרמאני:	אכלתי...
מוטהדה:	למה רצית להתקלח?
כרמאני:	היה חם בחוץ...
מוטהדה:	(צוחק) כל הכבוד. יצאת לבלות. הייתי צריך לדעת שלא תחזיק מעמד בלי אישה מההרמון שלך. יכולתי לסדר לך אחת מהצועניות שלי. הן באמת מיוחדות. אף פעם לא נותנות לך להרגיש שקנית אותן...
כרמאני:	(בתקיפות) מה אמרו האמריקנים?
מוטהדה:	אמרתי לך. הם היו חיוביים מאד...
כרמאני:	הם הסכימו?
מוטהדה:	פחות או יותר...
כרמאני:	למה הם הסכימו?
מוטהדה:	הם יפגשו אותך. יסגרו הסכם. יידחו את ההתקפה, וייתנו לך את כל הקרדיט...

כרמאני: אתה בטוח?
 מוטהדה: לכן איחרתי. השגריר מרטין לא יכול לדבר עם הבית הלבן. הוא צריך לפנות דרך מזכיר המדינה. אנחנו לא יכולים לחכות לו. התקשרתי לראש ה-CIA. לפני עשרים דקות הוא חזר אלי ואמר שהוא מוכן לבוא הנה...
 כרמאני: מתי?
 מוטהדה: מחר...
 כרמאני: הוא מוכן לדבר?
 מוטהדה: באופן לא רשמי, כדי להכין משא ומתן רשמי, שיפתח ברגע שתזכה בבחירות...
 כרמאני: הוא לא יכול לצאת לדרך היום?
 מוטהדה: זאת בדיוק הבעיה. ה-CIA לא יודע את מי אתה מייצג. אתה לא חבר ממשלה, והתנועה הרפורמיסטית שלך נכשלה בכל המאבקים שלה בשנים האחרונות...
 כרמאני: מרטין יודע על זה?
 מוטהדה: ודאי...
 כרמאני: מה הוא חושב? הוא לא ביקש להיפגש איתי?
 מוטהדה: הוא צריך רשות בשביל זה. ראש ה-CIA לא צריך. הוא יבוא הנה ברגע שתהיה להם הוכחה שאפשר לבטוח בך...
 כרמאני: הוכחה?
 מוטהדה: תראה, ה-CIA ומחלקת המדינה לא תמיד מתואמים. הדגשתי את המעמד שלך. את ההשפעה שלך. את הפופולאריות שלך. אבל ה-CIA דורש משהו יותר קונקרטי...
 כרמאני: מה?
 מוטהדה: את אחותי והמשפחה שלה...
 כרמאני: אתה מתלוצץ...
 מוטהדה: מי שלא יכול לשחרר אותם, לא יזכה בבחירות...

שתיקה. כרמאני מהרהר רגע. כעבור רגע נוסף הוא מתבונן במוטהדה.

כרמאני: בסדר גמור. הם ישוחררו...
 מוטהדה: האמריקאים תוקפים עוד ארבעים שעות...
 כרמאני: אני יודע...
 מוטהדה: אחותי נחקרה אחרי שברחתי. היא לא החלימה. היא לא תוכל לחצות את הגבול על חמור...
 כרמאני: אני אודיע לאנשים שלי במשרד הפנים להכין להם תעודות מסע. הם ייצאו לדרך בתוך כמה שעות...
 מוטהדה: לאן?
 כרמאני: במטוס לפקיסטן...
 מוטהדה: ברגע שהשגריר האמריקאי באיסלמאבאד יודיע ל CIA שהם אצלו במשרד, נמשיך הלאה...
 כרמאני: אני רוצה לשמוע את זה מהאמריקאים...
 מוטהדה: זה מה שהם אמרו לי להגיד לך...
 כרמאני: אני מעדיף לשמוע את זה מהשגריר מרטין...

מוטהדה: הם רוצים הוכחה לפני שהם מתחילים לדבר איתך, ואתה רוצה שקודם ידברו איתך, כדי שאחר כך תיתן להם הוכחה?

כרמאני: שגייד לי את זה בטלפון...

מוטהדה: אנחנו בגן ילדים?

כרמאני: הם לא יציבו תנאים לדבר איתי. הנשיא בבית הלבן אדם הגון. הוא לא רוצה עוד מלחמת עולם. התוכנית שלי תוריד את היועצים ההיסטוריים שלו מן העצים...

מוטהדה: בשביל שיחת טלפון מחורבנת אתה מפוצץ משא ומתן שימנע מלחמת עולם?

כרמאני: אם אני מתחיל משא ומתן על הברכיים, אין לי סיכוי לקום...

מוטהדה: הייתי צריך לדעת את זה...

כרמאני: מה היית צריך לדעת?

מוטהדה: הם אמרו לי שאתה עקשן. קטנוני. קנאי. שברגע שמנהלים איתך משא ומתן, אתה עושה הכל לעצור אותו. אתה אלוף העולם בלהרוויח זמן...

כרמאני: אני יודע מי עומד מולי. הם רוצים לקבוע את חוקי המשחק וגם את התוצאות שלו. ואם אתה מנסה להתווכח, הם מצמידים אקדח לרקת שלך. לפעמים האקדח הזה יורה...

מוטהדה: הם רוצים לדעת שאפשר לסמוך עליך...

כרמאני: מרטין יודע את זה...

מוטהדה: הוא לא יודע שום דבר. אני לא מבין איך נפגשת עם הבן זונה הזה כל השנים האלה. אני לא מופתע שהוא לא מדבר איתך מה-11 בספטמבר...

כרמאני: לא דיברנו, אבל החלפנו מסמכים. ב-2003, כשהייתי סגן ראש ממשלה, העברתי לו תוכנית כוללת לנורמליזציה. הסכמתי להפסיק את התמיכה בחיזבאללה. לתמוך בפתרון שתי מדינות לסכסוך הישראלי פלסטיני...

מוטהדה: ובו ביום הנשיא שלך נשבע לחסל את האימפריה של השטן הגדול והיהודי הקטן שלו...

כרמאני: לו האמריקאים קיבלו את התוכנית שלי הסכסוך היה נגמר מזמן...

מוטהדה: (בציניות) כן, ודאי...

שתיקה.

כרמאני: בסדר גמור. אני מבין שהשגריר מרטין לא רוצה לדבר איתי. אני מוכן לדבר עם הנציג של ה-CIA בשגרירות...

מוטהדה: אחרי שאחותי תגיע לאיסלמאבאד...

כרמאני: מנין לי שאז הם יסכימו?

מוטהדה: זה מה שהם אמרו...

כרמאני פונה לשולחן, מוזג כוס מים ולוגם אותה עד תומה. נוטל מפית נייר ומנגב את הזיעה מפניו.

כרמאני: אני אגיד לך למה רציתי להתקלח. לא יצאתי לבלות. דיברתי בטלפון עם טהרן. במשך שעותיים תכננתי את השחרור של אחותך. בדקתי כל פרט כדי שמשמרות המהפכה לא יניחו עליה את ידם. הם עוקבים אחריה כל הזמן.

יצאתי מזיע ומותש. ועכשיו אני שומע שהאמריקאים לא מוכנים לדבר איתי...

מוטהדה:	הם ידברו איתך מחר...
כרמאני:	למה אי אפשר לדבר עכשיו?
מוטהדה:	כי דרשתי שקודם אחותי תשתחרר...
כרמאני:	דרשת? אתה יכול לדרוש?!
מוטהדה:	האמריקאים צריכים אותי. אנחנו עובדים יחד יותר מעשרים שנה. ראש ה-CIA מתייעץ איתי די הרבה...
כרמאני:	אני חושש שאתה לא אומר לי את האמת, אשר...
מוטהדה:	ודאי שאני אומר לך את האמת...
כרמאני:	בימים הכי קשים בכלא, כשהתייאשתי, כשויתרתי, כשהאכלת אותי וניקית אותי ורחצת אותי... בימים ההם חשבתי שאתה האדם היחידי בעולם שבו אני יכול לבטוח, בכל תנאי, בלי שום פקפוק...
מוטהדה:	אתה יכול לבטוח בי, עלי. גם אם לא תמיד ברור לך מה אני עושה. אני בטחתי בך גם כשהיו לי סיבות לפקפק...

שתיקה.

כרמאני:	מה קרה שם, בשגרירות?
מוטהדה:	אמרתי לך. השגריר מרטין צריך אישור של מזכיר המדינה. אין טעם לחכות לו...
כרמאני:	הוא זרק אותך לכל הרוחות, ואמר שהוא לא מוכן לדבר איתי. נכון?
מוטהדה:	עזוב את מרטין. אנחנו צריכים לעבוד ישירות עם ה-CIA. הם לא מאמינים שתיבחר. זה הכל...

שתיקה.

מוטהדה:	בשנים האחרונות הם איבדו את האמון בנציגים שלכם. דרשתי שתשחרר את אחותי כדי שאוכל להוכיח שאתה שונה. שאפשר להאמין לך...
כרמאני:	כל מה שאדם צריך לעשות, כדי שה-CIA יאמין לו, הוא לשחרר כמה יהודים?
מוטהדה:	אני יודע איך הראש שלהם עובד. מכרתי בשבילם נשק במקומות שאף אחד לא שמע עליהם. ככה אפשר לשמן את הגלגלים שלהם... (כרמאני שותק) יש דברים שאתה לא יודע, עלי. אני חייב לאחותי את חייה. אנחנו לא נתקדם לשום מקום, לפני שהיא תשחרר...
כרמאני:	יש דברים שגם אתה לא יודע. אם אשחרר אותה בלי תמורה, ייתלו אותי. אני יושב בכוונת שלהם כבר הרבה זמן...
מוטהדה:	אני יודע. אני מנסה להציל גם אותך...
כרמאני:	אותי?!
מוטהדה:	מעצמך. ממשחקי הכבוד שלך. נכון. האמריקאים לא רצו לדבר איתך. הם חושבים שאתה נוד נפוח. בכל שיחה איתם נעלבת ועזבת. הם חוששים שביום שתיבחר לנשיא, תשכח מה שהבטחת. אני מנסה להוכיח להם שאתה אדם אמין. תן לי את אחותי. ומחר תיפגש עם ראש ה-CIA...

(כרמאני שותק) גם אני רוצה למנוע את המלחמה הזאת, עלי. בישראל כבר החלה בריחה המונית. כל הטיסות היוצאות מלאות. באירן אנשים מסתתרים במערות בהרים... **(שתיקה)** נכון. אני חושש מאוד מהאפשרות שתייצרו נשק גרעיני. אבל אני חושש עוד יותר שהאמריקאים יתקפו אתכם מחר. לפני שהטיל הראשון שלהם ינחת בטהרן, אתם תשגרו טילים אלינו. תל אביב תיפגע. אנשים ייהרגו. אנחנו נגיב בטיילים גרעיניים. בתוך פחות משעה טהרן תיחרב. העיר שנולדתי בה. העיר שגדלתי בה. העיר שכל בוקר אני מתעורר בתקווה לחזור אליה...

הוא משתתק. כרמאני מהרהר רגע, ובסופו של דבר מחליט לוותר.

כרמאני:	בסדר גמור. תודיע לראש ה-CIA שהוא יכול לצאת לדרך...
מוטהדה:	מצוין. הוא יצא ברגע שהשגריר באיסלאמאבאד יודיע לו שאחותי אצלו...
כרמאני:	היא תגיע אליו הלילה. ניפגש כאן מחר בשמונה בבוקר...
מוטהדה:	להתראות...

מוטהדה מושיט לו יד ללחיצה. כרמאני מתעלם מהיד המושטת, לוקח את תיקו ויוצא. מוטהדה נשאר לבדו. נכנס הנזיר.

מוטהדה:	נהיה כאן מחר בשמונה בבוקר. אני אוסיף לכם עוד חמישים אלף דולר...
נזיר:	נשמח לארח אתכם...
מוטהדה:	אני מקווה שתשפרו מעט את התפריט. בפיאצה יש מסעדה איראנית בשם איספֶהן. תזמין לנו את ארוחת הבוקר שלהם...
נזיר:	עוד משהו?
מוטהדה:	שמפנייה...
נזיר:	מר כרמאני שותה שמפנייה!?
מוטהדה:	הוא ישתה...
נזיר:	כן. וודאי...
מוטהדה:	בעניין אחותי, אדוני...
נזיר:	אחותך?
מוטהדה:	אני יודע שאתם מקליטים את השיחות שלנו... (מראה לו את המיקרופון הסמוי)
נזיר:	(נבוך) אנחנו עושים את זה כדי להגן על שמה הטוב של הכנסייה. רק כשאין לנו ברירה...
מוטהדה:	מחר תעביר לי העתקים של כל ההקלטות. אחרת יהיה לכם קשה מאוד להגן על שמה הטוב של הכנסייה...
נזיר:	בהחלט...
מוטהדה:	בעניין אחותי... (שתיקה) האם יש לכם דרך לעזור לה?
נזיר:	למה אדוני מתכוון?
מוטהדה:	אם השיחות האלה ייכשלו, היא עלולה להיפגע...
נזיר:	ההשפעה שלנו באירן קטנה מאוד, אדוני. אנחנו לא מצליחים להציל גם את המאמינים שלנו...
מוטהדה:	לפני שבוע העברתם לאמריקאים את מיקום הכנסיות שלכם...

נזיר: לא קיבלנו שום הבטחה...

מוטהדה: אני בסך הכל מבקש שתסתירו את אחותי והמשפחה שלה באחת הכנסיות האלה. אני כמובן אתרום לכנסיה הזאת ביד רחבה...

נזיר: לבקשה הזאת ניענה בשמחה, אדוני. אני אתקשר מיד לטהרן. אני מכיר את השגריר שלנו שם. הייתי פעם מזכירו. הוא מסייע דרך קבע לנרדפים בני דתות שונות. הוא לא יהסס לסייע גם לה...

מוטהדה: תודה...

לוחץ את ידו של הנזיר, נוטל את תיקו ויוצא. הנזיר מכבה את המזגן ויוצא אחריו.

תמונה 4

אור על מרטיין.

מרטיין: **(לעצמו)** אני לא משלה את עצמי. אני מודע לסיכונים שבמלחמה הזאת. הלוואי ויכולנו להימנע ממנה. שלושים שנה אנחנו מנסים להידבר איתם, ושלושים שנה הם דוחים את כל ההצעות שלנו. הכתובת הייתה על הקיר כבר בתחילת 79, אבל רק בבוקר ה-4 לנובמבר, לאחר שהנשיא קרטרי אישר לשאח הגוסס לקבל טיפול רפואי במינסוטה, נפקחו עינינו וראינו אותה. אלפי סטודנטים צעדו ברחובות. מכוניות נושאות רמקולים סבבו ביניהם, והלהיטו את העוברים ושבים. בצהריים הם הקיפו את השגרירות ודרשו שהשאח יוחזר לטהרן ויימסר לידיהם. ידענו שאנשי הביטחון שלנו לא יוכלו לעמוד מולם. הצבא האיראני לא התערב. חומייני שכח שאנחנו שכנענו את הצרפתים להתיר לו לחזור לאיראן. בערב החלה ההסתערות. למזלנו נצרו המאבטחים את נשקם ולא ירו בהם. הדם שכיסה את המדרכה היה של קבצן חרש אילם, שישב ליד השער. אחד הסטודנטים אמר שהוא סוכן סמוי של ה-CIA. חבריו קרעו את האומלל לגזרים. עוד לפני שהתחילו לחקור אותנו, כבר גילינו את פניהם האמיתיים של השליטים החדשים, שבתמימותנו סללנו לפניהם את הדרך לשלטון...

שבע בערב. חדר במלון זול ברומא. השגריר מרטיין נכנס, ומניח תיקו על השולחן. מעיף מבט דרך החלון. מהרהר. כעבור רגע נכנס כרמאני לבוש חליפת עסקים מהודרת. הם מתבוננים זה בזה. כרמאני מושיט לו ידו. מרטיין לוחץ אותה בחום.

כרמאני: טוב לראות אותך...

מרטיין: מצטער על החדר. יותר מדי אנשים מכירים אותי באינטרקונטיננטל...

כרמאני: אני לא חושב שנישאר לישון כאן...

מרטיין: **(צוחק)** אין לנו הרבה זמן, עלי...

כרמאני: עזבתי את המשרד ברגע שקיבלתי את ההודעה שלך...

מרטיין: אני מקווה שלא פירשת את הדברים שאמרתי למוטהדה כפשוטם. רציתי לטלפן אליך ברגע שהבנתי ששלחת אותו. הייתי מוכרח להיפטר ממנו. אנחנו לא זקוקים למתווכים...

כרמאני: הוא דווקא אמר שהתגובה שלך הייתה חיובית...

מרטין: זה מה שהוא אמר?
 כרמאני: כן...
 מרטין: חיובית? **(צוחק)** אף פעם לא הצלחתי להבין את הידידות ביניכם. האיש הזה מוציא שם רע ליהודים... **(מכחכת בגרונה)** היית צריך להתקשר אלי ישירות...
 כרמאני: לא הייתי בטוח שתסכים להיפגש איתי...
 מרטין: ב-11 בספטמבר חל שינוי מהותי בעולם, עלי. אני לא מאשים אותך במה שקרה, אבל לא היה טעם להמשיך בפגישות שלנו...
 כרמאני: לכן הופתעתי לשמוע שאתה מוכן לדון בהצעה שלי. היא די דומה לזו שדחית ב-2003...
 מרטין: בינתיים הנסיבות השתנו...
 כרמאני: למה אתה מתכוון?
 מרטין: נדמה לי שעכשיו יש לנו אינטרסים משותפים...
 כרמאני: **(בסקרנות)** כן...
 מרטין: שב... **(כרמאני מתיישב)** אני מקווה שלא נראה יותר את מוטהדה בסביבה. יש לו פה גדול. הטלפונים שלו ל-CIA בווישינגטון עלולים לחבל במאמצים שלנו. אני בטוח שהם לא הבטיחו לו שום דבר, אבל הוא איש מסוכן. הוא יודע עליהם יותר מדי. תן לו את אחותו לפני שהוא עושה משהו מטופש...
 כרמאני: אל תדאג. אני אטפל בזה...
 מרטין: מה שלום המשפחה שלך? אני מתאר לעצמי שהם במקום בטוח...
 כרמאני: אם תיתן לי את רשימת המטרות שלכם, הם יהיו במקום יותר בטוח...
 מרטין: **(צוחק)** כמעט לא הכרתי אותך בחליפה הזאת...
 כרמאני: אני בקושי מכיר את עצמי...

שניהם צוחקים. מרטין פותח את הבר הקטן ומוציא בקבוק ויסקי.

מרטין: תשתה? **(כרמאני נד בשלילה)** אשתי דורשת בשלומך...
 כרמאני: תודה. היא כאן?
 מרטין: אתה מכיר אותה. היא מפחדת שאם אשאר רגע לבד, יחטפו אותי...
 כרמאני: קבעתי עם מוטהדה ברומא בתקווה לפגוש אותה...
 מרטין: כבר שנים היא מחכה לטלפון. היא לא מבינה למה המחלוקת בינינו צריכה לקלקל את היחסים ביניכם. נדמה לי שבסתר ליבה היא מתחרטת שדחתה את הצעת הנישואין שלך... **(שניהם צוחקים)** קפה? תה? אני מקווה שיש שירות חדרים בבית הבושת הזה. אולי נאכל משהו?
 כרמאני: יש לי סוכריות מנטה...

מרטין צוחק, מוזג לעצמו כוסית ויסקי ולוגם אותה.

מרטין: תראה, עלי. התוכנית שלך מצוינת. היא מניחה יסוד לשינוי מהותי במזרח התיכון. הספק היחידי לגביה הוא אם דחיית המתקפה שלנו תבטיח לך ניצחון בבחירות...
 כרמאני: אני משוכנע שאנצח...

מרטין: כבר ראינו בבחירות האחרונות שכל עוד האייתולות בשלטון הם יקבעו מי יהיה הנשיא...

כרמאני: אם תדחו את המתקפה, התנועה הרפורמיסטית תתחזק ותבטיח שהבחירות תהיינה חופשיות. אם הבחירות תהיינה חופשיות, אני בטוח ש...

מרטין: הבחירות לא תהיינה חופשיות כל עוד משמרות המהפכה מפקחים עליהן...

כרמאני: אני לא בטוח שאתה יודע מספיק על שיטת הבחירות באירן...

מרטין: אני יודע די הרבה. כשהייתי כלוא בשגרירות היית עסוק, ולא ראית שלמדתי פרסית...

כרמאני: ראיתי...

מרטין: במשך שלושים שנה עקבתי אחרי כל מה שעשיתם... (בתסכול) איך אפשרתם לסטודנטים המטורפים האלה להגיע לעמדות כל כך בכירות? לפני שבועיים נתקלתי באחד מהם בטרקלין בהית'רו. הוא הסתכל אלי וצחק. הוא שר הבריאות שלכם, לכל הרוחות...

כרמאני: כבר דנו בכך הרבה פעמים, מרטין. אני מקווה שלא הזמנת אותי כדי להמשיך בדיון הזה...

מרטין: כל עוד האייתולות בשלטון אתה לא תהיה נשיא...

כרמאני: מה אתה מציע?

מרטין: אנחנו רוצים להבטיח את עתידה של אירן. נכון?

כרמאני: כן...

מרטין: עתידה של אירן יובטח במסגרת סדר עולמי חדש...

כרמאני: עכשיו הזמן לדון בסדר עולמי חדש? עוד שלושים ושש שעות המטוסים שלכם ממריאים...

מרטין: עכשיו נדון במהות. את הפרטים נסכם בהמשך... (פותח תיקו ושולף מסמך) אחרי ההתקפה נדיח את ההנהגה האסלאמית ונכריז על בחירות. אתה תתמודד. אנחנו נתמוך בך. אחרי שתיבחר לנשיא, נתחיל בנורמליזציה לפי התוכנית שהצעת...

כרמאני: (כרמאני מעיין במסמך) הנשיא שלכם מודע לתוכנית הזאת?

מרטין: ודאי...

כרמאני: והיא מקובלת עליו?

מרטין: בהחלט...

כרמאני: מוטהדה דיבר על תוכנית אחרת לגמרי...

מרטין: מוטהדה לא יודע כלום. זרקתי אותו מהמשרד ברגע שנכנס...

כרמאני: זרקת אותו?

מרטין: בשביל מה אנחנו צריכים אותו?

כרמאני: חבל שלא התייעצת איתו. אתה חושב שמישהו באירן יצביע בשבילי אם ידע שהסכמתי להתקפה שלכם?

מרטין: אף אחד לא ידע...

כרמאני: גם באירן יודעים לחבר אחד לאחד...

מרטין: תסתכל בנייר... (לוגם כוסית נוספת) ברגע שההנהגה האסלאמית תודח, תקים ממשלה זמנית, ותציע לנו משא ומתן. אנחנו ניצור את הרושם ששכנעת אותנו להפסיק את ההפצצות. אנחנו ניצור את הרושם ששכנעת אותנו לבטל את הסנקציות הבינלאומיות. אנחנו ניצור את הרושם ששכנעת אותנו להשקיע בשיקום הכלכלה שלכם. אנחנו יצור את הרושם ש...

כרמאני: **(קוטע אותו)** מי ידיח את ההנהגה האסלאמית? משמרות המהפכה? הצבא?
 מרטיין: אתה מעדיף שנציע את התוכנית הזאת ליושב ראש הפרלמנט שלכם? לסגן
 הרמטכ"ל? למפקד חיל האוויר?
 כרמאני: דיברתם איתם?
 מרטיין: התוכנית הזאת יוצרת סדר עולמי עדיף גם לכם, עלי. אירן לא תהיה
 מבודדת. היא תשתלב בכלכלה העולמית. היא תתפתח. היא תהיה סוף-סוף
 דמוקרטיה...

כרמאני מסתכל שוב במסמך. כעבור רגע פונה למרטיין.

כרמאני: אתה חושב שאתם עדיין יכולים לתקוף מדינה זרה, ולכפות עליה ממשלה
 על פי רצונכם?
 מרטיין: הממשלה הזאת תיבחר על ידי אזרחי אירן...
 כרמאני: הם לא יבחרו בה אם תהרגו אלפי אנשים כדי לערוך את הבחירות...
 מרטיין: במדינות בהן יש התנגדות לדמוקרטיה, צריך לכפות אותה בכוח. אנחנו
 נעשה הכל כדי ששבעים מיליון איראנים יחיו במדינה חופשית, ויקבלו את
 זכויות האדם שנגזלו מהם במשך מאה שנה...
 כרמאני: אפשר להגיע לכך בלי לשפוך כל כך הרבה דם...
 מרטיין: חבל שלא חשבתם על זה כשתפסתם את השלטון. עד היום הוצאתם להורג
 מאה אלף אזרחים. אולי יותר. המספרים האמיתיים לא ייוודעו לעולם. רק
 השבוע שלחתם ארבעת אלפים אזרחים להיות מגן חי למתקנים הגרעיניים
 שלכם...
 כרמאני: לא שלחנו אף אחד. בחרנו אותם מתוך עשרות אלפים שהתנדבו להיות
 שְׁהִידִים. אם לא תפציצו אותנו הם יישארו בחיים...
 מרטיין: אם לא נסייע לכם להיפטר מן הממשלה האסלאמית ימותו מיליונים...
 כרמאני: גם האבדות שלכם תהיינה כבדות מאוד, מרטיין. אנחנו מסוגלים לירות
 11,000 טילים בדקה הראשונה. הטווח שלהם מכסה את הכוחות שלכם
 בעיראק ובאפגניסטן. אני יודע מה אתה מרגיש כשאתה רואה רשימות של
 חיילים הרוגים בעיתונים...
 מרטיין: צברנו מספיק כוח באזור כדי להבטיח שהאבדות שלנו תהיינה קטנות...
 כרמאני: כך אמרתם גם כשפלשתם לעיראק...
 מרטיין: הפעם לא נחזור על אותן שגיאות...
 כרמאני: איזה שגיאות? **(מרטיין אינו עונה)** איזה שגיאות?
 מרטיין: היום יש לנו אלטרנטיבות לפלישה קרקעית...
 כרמאני: תשגרו טילים לכל פינה במדינה? תהרסו את התשתית שלנו? תטילו מצור?
 תטילו פצצות MOP 15² טון על מתקני ההעשרה בנתאנו? **(מרטיין אינו
 עונה)** אני מקווה שאתם שפויים מספיק כדי לא להשתמש בנשק גרעיני.
 הקרינה תכסה את כל האזור, מרטיין. כולם ייפגעו...
 מרטיין: חישבנו את כל הסיכונים...
 כרמאני: אז עכשיו אתה מצמיד אקדח לרקה שלי...
 מרטיין: כן...

כרמאני: אבל בניגוד לסטודנטים שלנו אתה מתכוון ללחוץ על ההדק...
 מרטין: אתם לא משאירים לנו ברירה... **(לוגם שוב מהוויסקי)**
 כרמאני: אני לא בטוח שאתה מודע להשלכות של תקיפה כזאת, מרטין. רוב אזרחי אירן יתלכדו סביב ההנהגה הדתית. העולם המוסלמי יתקומם. אתם תציתו מלחמות בכל כדור הארץ. שנים יעברו עד שהלהבות ידעכו...
 מרטין: הן ידעכו ברגע שתגלו שאנחנו מוכנים לפעול בכוח. תם עידן התמימות, עלי. אם למשטר הזה יהיה נשק גרעיני, הוא יהפוך את העולם לגיהנום...
 כרמאני: מנין לך שנשק גרעיני בידיים שלנו מסוכן יותר מאשר בידיים שלכם?
 מרטין: אחרי ה-11 בספטמבר אנחנו לא יכולים יותר להמר...

שתיקה.

כרמאני: תמיד חשבתי שאתה אדם הגיוני, מרטין. גם ב-79, כשהסטודנטים שלנו איימו להוציא אותך להורג, שמרת על קור רוח. למה אתה כל כך מבוהל עכשיו?
 מרטין: נדמה לי שאתה מבוהל...
 כרמאני: לי יש סיבות טובות...
 מרטין: אז בוא נתקדם לפי התוכנית. בתוך שעה אפשר לסכם את כל הפרטים...
 כרמאני: משום מה יש לי תחושה שהנשיא שלך לא יודע על התוכנית הזאת...
 מרטין: ודאי שהוא יודע...
 כרמאני: איך נודע לו? אתה פגשת את מוטהדה בשעה אחת. בווישינגטון השעה הייתה שבע בבוקר. הנשיא נפגש עם ראש ממשלת בריטניה. בשעה תשע שניהם נפגשו עם שר ההגנה הסיני. הנשיא אפילו לא שמע על התוכנית שלי. רק אתה קראת אותה, מרטין, ורק אתה ניסחת את התגובה הזאת...
(מניח את המסמך על השולחן)
 מרטין: זוהי הצעה רשמית של ארצות הברית, עלי. מזכיר המדינה העביר לי אותה לפני שעה...
 כרמאני: היא שלך. למה? משום שהיית בן ערובה בטהרן? משום שכמה סטודנטים חמומי מוח הצמידו לראש שלך אקדח? זאת הנקמה שלך?
 מרטין: זוהי המדיניות האמריקאית. אין לה שום קשר לנקמה... **(בתקיפות)** אני מכיר אותך. אתה לא עיוור לקנאות הנוראה שלכם. למפלצתיות שבה. לסכנה שבה. שנינו ראינו את המגפה הזאת פורצת לנגד עינינו. אם לא נחטא את המזרח התיכון, היא תתפשט בעולם כולו. מה שקרה ב-11 לספטמבר הוא רק ההתחלה... **(כרמאני שותק)** אתה שרתת את המהפכה האסלאמית כל חיך, עלי, אבל אף פעם לא היית בשר מבשרה. גיליתי את זה כשהייתי מוטל בחצר השגרירות... בעיניים מכוסות... מול כתת יורים... אתה גררת אותי משם... כן. זה היית אתה. הכרתי את הקול שלך... באותו יום ידעתי שאתה האיש שינהיג את אירן לעתיד טוב יותר...

שתיקה.

כרמאני: "העולם לא ישרוד עוד שנים רבות אם בעלי השררה לא ינהגו באחריות".
 אמרת את זה כל כך הרבה פעמים...

מרטין: אנחנו נוהגים במלוא האחריות, עלי. לא רק לגורלה של אמריקה. לגורלה של ציוויליזציה שלמה. אני לא רואה בעולם הזה משטר אחר הנוהג באחריות כמונו...

כרמאני: אתה לא חושב שאנחנו חייבים לעצמנו עוד הזדמנות לפני שאנחנו משמידים את עצמנו?

מרטין: הנה ההזדמנות. קח אותה... (מושיט לעברו את המסמך)

כרמאני: אני אחפש הזדמנות אחרת... (נוטל את תיקו)

מרטין: אף אחד בממשל לא ידבר איתך. אל תבנה על השיחות של מוטהדה עם ה-CIA. גם אני משוחח איתם... (כרמאני פונה לצאת) אתה טועה טעות גדולה, עלי. אירן תשלם על כך בשנים ארוכות של תוהו ובוהו... של שפיכות דמים... של סבל...

כרמאני יוצא מן החדר. מרטין נשאר לבדו. חשכה.

תמונה 5

אור על מוטהדה.

מוטהדה: (לעצמו) גם אחרי שנה וחצי בכלא אָבִין לאסירים פוליטיים, נשארתי איראני נאמן. למרות שמדי יום נחקרתי. מדי יום עוניתי. ראיתי אלפי הוצאות להורג. קיוויתי שהעריצות הזאת מעידה על חולשת המשטר החדש. כשהצפיפות באָבִין גדלה נשלחתי לכלא בדרום. במהלך הנסיעה עקרתי את סורגי המשאית ונמלטתי. כשחזרתי לטהרן, מזוקן, לבוש בגדי מולא, ממלמל פסוקי קוראן, חשבתי לחזור למחתרת. הייתי בטוח שמאות אלפים יתקוממו נגד האייתולות. באותו יום התקיימה עצרת ברחוב פהלאווי. על במה גדולה עמד אייתולה חומייני ונאם. שני מיליון איש השיבו לו בקריאות קצובות: "מוות, מוות, לאמריקה... מוות, מוות לישראל". נדחקתי והתקרבותי לבמה. מאחורי חומייני ישב צעיר, לבוש גלימה ועל ראשו טורבן. לא התקשיתי לזהות אותו. זה היה חברי עלי כרמאני. חשכה גדולה ירדה על האדמה...

חשיכה על מוטהדה. אור על חדר הפגישות במנזר. תשע בבוקר. כרמאני ומוטהדה לבדם. הפגישה בעיצומה. על השולחן ארוחת בוקר עשירה, אך הם אינם נוגעים בה.

מוטהדה: דיברתי עם ה-CIA שלוש פעמים במשך הלילה. הם לא ייצאו לדרך כל עוד אחותי בטהרן....

כרמאני: המטוס שלה ימריא בעוד כמה שעות. ברגע שהפקיסטנים יתנו לו אישור נחיתה....

מוטהדה: למה לא דיברת עם ראש הממשלה שלהם?

כרמאני: הוא מסייר ביחידות הצבא בגבולות. דיברתי עם הסגן שלו. נקבל את האישור בצהריים. חבל לבזבז זמן. ראש ה-CIA יכול לצאת לדרך...

מוטהדה: לפני שעה היא התקשרה אלי. כשהיא חזרה משדה התעופה השכנים כבר ידעו שהיא מנסה לברוח. מישוהו בטח ישרוף את הבית שלה, וידרוס אותה ברגע שהיא תימלט לרחוב...

כרמאני: האנשים שלי שומרים עליה כל הזמן. היא לא תיפגע...

מוטהדה: טהרן תופצץ בעוד עשרים וארבע שעות...

כרמאני: אנחנו עדיין יכולים למנוע את זה...

שתיקה.

מוטהדה: אתה יכול להעלות לאותו מטוס גם את אשתך והילדים והנכדים...

כרמאני: הם נשארים בטהרן...

מוטהדה: למה? אם הם יברחו, תפסיד בבחירות?

כרמאני: כי טהרן לא תופצץ... (שתיקה) יש לי עסקה פשוטה יותר בשבילה. מקלט

בשגרירות הגרמנית. אם תתקשר ל-CIA ברומא ותשכנע אותם להיפגש

איתי, היא תוכל להיות שם בעוד שעה...

מוטהדה: ובעוד שעתיים משמרות המהפכה יפרצו לשגרירות ויוציאו אותה...

כרמאני: הם בכלל לא ידעו שהיא שם...

מוטהדה: יש משהו שהם לא יודעים?

כרמאני: בסדר גמור. אני אסתיר אותה אצלי בבית. אלי הם לא יעזו לפרוץ. יש לי

מקלט גרעיני. מוגן מזיהום רדיואקטיבי. היא תהיה בטוחה לגמרי...

מוטהדה: אני לא מתכוון אפילו לשקול הצעה כזאת...

כרמאני: אתה בכלל רוצה להציל אותה?

מוטהדה: אני מוכן לתת לך מיליון דולר תמורתה...

כרמאני: אל תטרח...

מוטהדה: שני מיליון? חמישה מיליון? עשרה?

כרמאני: אותי לא קונים, אשר. אתה יודע את זה טוב יותר מכל אדם בעולם...

מוטהדה: לולא קנו אותך, לא היה לך צי כזה של מכליות נפט. אני מתאר לעצמי כמה

המלחמה תפגע ברווחים שלך. אולי לכן אתה מתאמץ כל כך למנוע אותה...

כרמאני: אני מתאמץ להציל אלפי בני אדם...

מוטהדה: למה קשה לי כל כך להאמין לך? יכול להיות שטעיתי בך כל השנים

האלה? יכול להיות שאחרי שברחתי, בגדת בכל מה שנלחמנו למענו? לא

הצהרת שוב ושוב שנשק גרעיני הוא אינטרס איראני קיומי?

כרמאני: הצהרתי שנחתום על כל האמנות הבינלאומיות...

מוטהדה: כשחשבנו על מהפכה, לא חשבנו על פצצות...

כרמאני: היום אנחנו מוקפים מדינות גרעיניות הלוטשות עין לנפט שלנו. אנחנו

חשופים לסכנות הרבה יותר גדולות...

מוטהדה: אף פעם לא עלה בדעתך שאולי אתם הסכנה? שאתם מפיצים קנאות בכל

העולם. שאתם תומכים בארגוני הטרור הכי גרועים?

כרמאני: אנחנו מסייעים לארגונים הנאבקים למען שחרור לגיטימי...

מוטהדה: וודאי... (בכאב) כל כך אהבתי את טהרן. את האוניברסיטה. את המפלגה.

את בתי הקולנוע. המועדונים. הנשים. את התקווה שהייתה לנו. רצינו

שאירן תהיה מקום טוב לחיות בו. אף פעם לא שמת לב שהחזרתם אותה

לימי הביניים? שיצרתם מדינה חשוכה, שאין בה ערך לחיי אדם? שאין בה שום שאיפה לקדמה?

כרמאני: אנחנו מגדירים את הקדמה שלנו על פי סדר העדיפויות שלנו. בחינוך. בבריאות. במדע. בחלוקה מחדש של הקרקעות...

מוטהדה: **(קוטע אותו)** נדמה לי שאתם לא מעוניינים כל כך בקדמה. לפי סדר העדיפויות שלכם נראה שאתם מעוניינים יותר בפיגור...

כרמאני: אתה יודע היטב שזאת דמגוגיה...

מוטהדה: או אולי אתם משתמשים בפיגור לשלוט. אולי אתם משתמשים בדת להפוך את האיראנים לעדר של כבשים צייתניים. תמיד אמרנו שהדת היא אופיום להמונים. מה קרה? פתאום ראית את האור?

כרמאני: תמיד האמנתי...

מוטהדה: או אולי נעשית מאמין כדי להתמנות למועצת המהפכה...

כרמאני: **(בתקיפות)** אני מאמין שהדת יכולה לעשות בני אדם הגונים יותר...

מוטהדה: **(בלעג)** מה אתה אומר...

שתיקה. לפתע מתעורר חשד בליבו של כרמאני.

כרמאני: אני לא מבין על מה אנחנו מתווכחים. אתה חושב שאם תטיף לי מוסר, אני אתאמץ יותר להציל את אחותך?

מוטהדה: אני לא מטיף לך מוסר. אני מנסה לגלות מה קרה לך בשלושים השנה האלה. אני מנסה להבין למה נשארתי שם...

כרמאני: נשארתי כדי ליצור שינוי. למהפכה היו כמה הישגים חשובים מאד...

מוטהדה: בהחלט...

כרמאני: לא נאבקתי למען בחירות חופשיות? למען זכויות נשים ומיעוטים? כמעט שילמתי בחיי כדי למנוע סגירת עיתונים...

מוטהדה: ברגע שנשארת, נעשית אחד מהם. כשמשמרות המהפכה עצרו אותי, לא היית מוכן לסכן שערה אחת מהזקן שלך בשבילי...

כרמאני: סיכנתי הרבה יותר...

מוטהדה: ודאי...

כרמאני: אף פעם לא שאלת את עצמך איך ההורים שלך הצליחו לברוח עם שני האחים שלך ואחותך הצעירה? אתה חושב שהם הצליחו לחצות את הגבול הטורקי במקרה? שהיה להם מזל?

מוטהדה: הם ברחו במשאית שהייתה שייכת לשותף של אבי. והוא לא הציל אותם מטוב לב. הוא קיבל מאבי את הבית ואת חברת האוטובוסים...

כרמאני: הוא קיבל אותם כי אני אסרתי על אוצר המדינה להחרים אותם...

מוטהדה: השותף הזה היה קרוב של חומייני. הוא לא חשש שיחרומו ממנו אפילו שרוך של נעל ישנה...

כרמאני: הייתי צריך להגן עליו גם מפני חומייני. העוזרים שלו אף פעם לא החמיצו הזדמנות למלא את הכיסים. ואני אספר לך עוד משהו. אני יודע היטב למה אתה חייב לאחותך את חייה. כשברחת מהכלא הסתתרת אצלה. ידעתי את זה ביום שהגעת אליה. אף על פי כן הוריתי להפסיק את החקירה שלה...

מוטהדה: **(נדהם)** ידעת!?

כרמאני: ידעתי גם על מיליון הדולר שהעברת לה בשנה שעברה כדי לשחד קצין בביקורת הדרכונים בשדה התעופה. ידעתי ואסרתי לעצור אותה...

שתיקה. מוטהדה לוגם מספל הקפה, אך יורק מייד.

מוטהדה: מנוולים... (למיקרופון המוסתר) אתם שם, שומעים אותי? תביאו קפה טרי...

כרמאני ממהר לתלוש את המיקרופון.

כרמאני: מה זה? אתה הטמנת את זה?
מוטהדה: ודאי שלא...
כרמאני: לכל הרוחות, למה לא אמרת לי? חשבת לסחוט אותי?
מוטהדה: חשבתי שאולי יום אחד נזדקק לזה כדי להגן על עצמנו...
כרמאני: היית צריך לומר לי...
מוטהדה: גם אתה היית צריך לומר לי... (פותח את תיקו של כרמאני ומוציא מכשיר הקלטה) כל מי שניהל איתך משא ומתן יודע שאתה מקליט הכל...

שתיקה. כרמאני מוציא ממחטה ומנגב את מצחו.

כרמאני: אתה יודע באיזה עולם אני חי. אתה יודע אלו סכנות אורבות לי...
(מוטהדה שותק) אני מציע שבכל זאת ננסה להתקדם... (מוטהדה שותק)
ברגע שֶאֱבֹחַר לנשיא נפתח את תיק החקירה שלך ותראה מה עשיתי למענך ולמען המשפחה שלך... (מוטהדה שותק) כנראה שאנחנו לא האנשים הנכונים במקום הנכון. אנשים אמיצים מאיתנו כבר היו מצליחים לעצור את הטרופ הזה. אבל אין כאן אנשים אחרים עכשיו. רק אנחנו. איך נחיה אם מאות אלפים ימותו בגלל שהיינו פחדנים? בגלל שלא בטחנו זה בזה כשחייהם היו בידינו? (מוטהדה שותק) אם אתה לא רוצה שיום אחד נתקע לעצמנו כדור בראש, תתקשר עכשיו אל ראש ה-CIA...
מוטהדה: ומה אומר לו אם אחותי לא תשוחרר? שהיא תשוחרר מחר?
כרמאני: (בתסכול) למה כל כך קשה לך להאמין לי?
מוטהדה: כי אני לא מבין איך אדם בעל עצמה גדולה כמוך לא מצליח לשחרר אישה אחת ואת המשפחה שלה. יש לי רק הסבר אחד...

שתיקה.

כרמאני: אני לא משחרר אותה כי אין לי שום הוכחה למה שנאמר בשיחות שלך עם וושינגטון. לא נתת לי אפילו קצה חוט לבדוק עם מי דיברת. אני חושש מאוד שראש ה-CIA לא יודע שהוא הבטיח לבוא הנה...
מוטהדה: דיברתי עם וושינגטון שלוש פעמים בשעות האחרונות...
כרמאני: אני רוצה לשמוע מהם מה הם אמרו...
מוטהדה: תשמע מהם ברגע שתגיד לי את האמת...
כרמאני: אני אומר לך את האמת...

מוטהדה: אתה בטוח? השגריר מרטין התקשר אלי אתמול בלילה. הוא הציע לך תוכנית. למה לא סיפרת לי עליה? מה ניסית להסתיר?

כרמאני: לא סיפרתי לך על התוכנית שלו כי היא מגוחכת. אני לא אדרוך על מאות אלפי גוויות כדי להיבחר לנשיא...

מוטהדה: תפסיק לשחק משחקים, עלי. דחית את ההצעה של מרטין להדיח את הממשלה האסלאמית, משום שאתה עובד בשבילה...

כרמאני: זה לא נכון...

מוטהדה: לו באמת באת לכאן כראש התנועה הרפורמיסטית, יכולת להבריא את אחותי בקלות. אבל אתה באת לכאן כי הנשיא שלכם שלח אותך. לכן היית צריך לקבל ממנו אישור לשחרר אותה. לכן המטוס שלה לא המריא. כי הוא לא נתן אישור. הוא שונא יהודים, עד כדי כך שהוא לא ייתן אישה יהודייה אחת, עבור מיליון איראנים...

כרמאני: אתה יודע היטב מה דעתי על הנשיא הזה...

מוטהדה: ואיך המטוס שלך הצליח להמריא? גם למרטין לא היה שום הסבר. אף מטוס לא יכול לצאת היום מטהרן בלי אישור הנשיא. ענה לי. איך המטוס שלך קיבל אישור?

כרמאני: ודאי שהנשיא נתן לי אישור לצאת מטהרן. אבל זה לא רלבנטי. מהרגע שהגעתי לכאן אני פועל למען מטרות אחרות...

מוטהדה: תפסיק לשקר, עלי...

כרמאני: הוא אישר לי לצאת לקנות נשק. הוא לא יודע על ההצעה שהעברנו לאמריקאים...

מוטהדה: אתה פועל בשמו כדי להרוויח זמן...

כרמאני: אני פועל כדי להדיח אותו...

מוטהדה: גם זה שקר...

כרמאני: אתה משקר. נכון. דיברת עם וושינגטון. אבל ראש ה-CIA לא הבטיח לך שום דבר. לו רצית באמת להציל את אחותך היא כבר הייתה בדרך אלי הביתה...

מוטהדה: וודאי שאני רוצה...

כרמאני: אז תתקשר ותגיד לה שאשתי תבוא לקחת אותה... (מוטהדה מהסס) טלפן ל-CIA, ואני מטלפן לאשתי...

מוטהדה: אני לא מטלפן אל אף אחד לפני שאחותי מחוץ לאיראן...

כרמאני: אתה רוצה להציל אותה, או לא?

מוטהדה: אני אטלפן ל-CIA רק ברגע שהיא...

כרמאני: (קוטע אותו) אתה לא רוצה להציל אותה! רצית. לכן באת לפגוש אותי. לכן בדית את תוצאות הפגישה עם מרטין, שזרק אותך מהמשרד שלו. אבל כשהתברר לך שאשחרר אותה רק אחרי שאדבר עם הבית הלבן, התחרטת והחלטת לחסום אותי...

מוטהדה: לו שחררת אותה, היית כבר...

כרמאני: (קוטע אותו בכעס) חסמת אותי! כשהם ראו את ההצעה שלי, הם רצו לבוא הנה. לכן מרטין ביקש שאפטר ממך. אתה שכנעת אותם להישאר שם. למה? כי מרטין הבטיח לך עסקאות נשק באפריקה? כי אתה רוצה לסגור חשבון על מה שעשו לך בכלא אֶבִין? בגלל זה צריכים למות מאות אלפים? עוד אפשר להציל אותם! (זעמו גובר) אתה רוצה לדעת מה קרה

לי בשלושים השנה האלה? תסתכל קודם בעצמך. היית פעם אדם. עכשיו אתה חית טרף צמאה לדם. גם את אחותך אתה מוכן להקריב! זאת הקדמה הגדולה שלך?! לא אכפת לך שאמריקה תתקוף אותנו?! שהיא תהרוס אותנו?! תחריב אותנו?!

מוטהדה: **(באיפוק)** נכון. חסמתי אותך. לא בגלל שנעשיתי צמא לדם. הייתי מוכן לעזור לך להגיע לבית הלבן עד לרגע שדחית את ההצעה של מרטין להדיח את הממשלה האסלאמית. אז התחלתי לחשוד שאתה לא מרמה רק אותי, אלא גם את האמריקאים. ואז התקשרתי אליהם ואמרתי להם לעצור הכל... בשם אלוהים, אני עושה הכל להגיע איתם להסכם!!

מוטהדה: אתה לא רוצה להגיע להסכם. אתה רוצה שהם ידחו את ההתקפה שלהם בכמה חודשים, כדי שתצליחו לייצר כמה פצצות. ואת הראשונה תטילו עלינו...

כרמאני: זה לא נכון! זאת עלילה! זה בדמיון החולני שלך!!
מוטהדה: מיליון איש יישרפו. ערים יחרבו. האדמה תכוסה בנשורת גרעינית. אי אפשר יהיה לחיות עליה יותר. אני אעשה הכל כדי שזה לא יקרה, אפילו אם אחותי תצטרך להציל את עצמה בעצמה...

הוא נוטל את תיקו ופונה לצאת.

מוטהדה: אל תטרח לחפש דרכים אחרות להגיע לבית הלבן. הם יודעים מי אתה. הם ידעו מזמן. אני הייתי השוטה היחידי שלא ידע...

מוטהדה יוצא. כרמאני נשאר לבדו. הנזיר נכנס בחיפזון.

נזיר: אדוני... **(כרמאני שותק)** אדוני... יש לי הודעה עבורך מראש המנזר, אדוני... **(כרמאני שותק)** לצערי, הקרדינלים המליצו בפני הוד קדושתו לא להעביר את ההודעה מטעמך לבית הלבן... **(כרמאני שותק)** עשיתי כמיטב יכולתי, אדוני, אבל הם חוששים שאם ייוודע לנשיא אירן שסייענו לך, הוא יוציא להורג מאות נוצרים. אולי אפילו אלפים. לא הצלחתי להרגיע את חששותיהם... **(כרמאני שותק)** ובעניין הפגישה שביקשת, אדוני. לצערי, הוד קדושתו עסוק מאוד. הוא מקדיש את כל עיתותיו לתפילה. ברגע זה הוא עורך מיסה מיוחדת לשלום העולם בפיאצה סן פייטרו... **(כרמאני שותק)** ברשותך אני אצטרף לתפילתו...

הנזיר יוצא. כרמאני נשאר לבדו. חשיכה.

סוף